

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 8 fl. 50 cr., 8 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 8 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 8 luni 8 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrația tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sunt a se adresa la:
Redacția „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refuză. — Articulii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rândul cu litere garmon — și timbru de 80 cr. pentru
fiecare publicare.

Adunarea generală a comitatului Sibiului.

Nu raportăm despre decursul acestei adunări, în care a presidat prima dată dl Maurițiu de Brennerberg, noul comite suprem și comite săsesc. Vom raporta cu alt prilej despre adunare. De astă dată vom prezenta publicului un act, în care se oglindea situația noastră a românilor, nu numai din comitatul Sibiului, ci din întreg statul unguresc, în special din părțile transilvane.

Dl membru al reprezentanței municipale, P. Cosma, în numele românilor de o credință politică cu densus, răspundând lui comite suprem, după ce membrul săs, dl Bruckner, respuse în numele membrilor săsi, a dat expresiune amintitei situații în următoarele:

„Ilustrissime Dle Comite Suprem! Să-mi fie permis naiv de toate a da expresiune durerei, ce o simt eu, și cu mine cred că o simțirea toți români de față, că noi nu fuserăm norocoși a audî cuvenirea de introducere în limba noastră maternă.

Ilustrissime Dle!

Dacă mai este vr'un popor în patrie, care are cuvenit a fi nemulțumit cu starea lucrurilor de astăzi, atunci negreșit locul prim în această situație deplorabilă i compete poporului român, care pur și simplu numai pentru acel păcat strămoșesc, că el există și volesce să remână aceea, ce l'a dat Dănu, adecă român, a fost împilat seculi întregi și mai este persecutat și astăzi în așa batjocorita eră a egalei îndreptățiri.

Chiar și măsurile excepționale, cari s-au luat în legea electorală pentru Transilvania și în alte legi de același spirit, precum și modul, în care s'a pus în lucrare legea pentru naționalitate, atât cu privire la dreptul de limbă, cât și la denumirea funcționarilor, sunt mai mult măsuri luate contra românilor, pentru eluderea egalei îndreptățiri față de densus; pe când adeverata rațiune de stat și dreptatea ar impune imperioasa datorie acelora, cari naintea lui Dănu și naintea lumii sunt responditori, că acest popor vigoros n'a putut fi în progres cu alte popoare, cu cari conviețuesc, ca pentru espierea păcatelor din trecut, să-l ajute în mod părințesc și să-l ocrotească, ca și el să-si poată împlini chemarea și să ajungă pe frații săi, cu cari de o potrivă poartă sarcinile statului.

În această situație, este foarte natural, că acest popor, contra aplecărilor sale naturale, și

contra înăscutei sale loialități, spre cea mai mare a sa părere de rău, să facă opoziție guvernului.

Cine ar putea pretinde dela dinsul astăzi altă situație, acela n'ar avea concept de demnitatea omului și de dreptate.

Dedați a fi sinceri și a lupta cu fruntea deschisă deci, acei membri ai acestei adunări, cari aparțin clubului românesc, vin prin organul meu a se prezenta Ilustrației voastre așa, precum după împregiurările de astăzi ei numai pot să fie, — ca opoziție.

Aceasta însă nu va se dică, a face opoziție à tout prix.

Românul este un element de ordine, și el nu doresce alta decât dreptate.

Noi nu facem respondatoru pe organul guvernului pentru păcatele legislației.

Noi nu poftim, ca organul guvernului să violeze legea în favoarea noastră, căci chiemarea lui nu este să facă legi, ci să execuze legile bune, rele, cum sunt ele.

În comitatul nostru între naționalitățile, ce-l compun, domnește frățietate și deplină armonie, și dacă s'au ivit conflicte în trecut în viața noastră municipală, acelea au fost numai între universitatea comitatului și între organul guvernului, și după convingerea mea ele au fost provocate din scaunul presidial.

Ceea ce dorim și spre ce Vă rogăm noi este:

Ca să respectați, și să faceți, ca și alții să respecte legile, să le executați, fie cu toată strictețea, dar cu dreptate, cu ecuitate și după adevăratul lor înțeles.

Ca să țineți cont de postulatele dreptății de o potrivă față de toți locuitorii acestui comitat.

Ca să Vă nesujiți a Vă trage informații adeverate despre situație și când vi se va cere, pe aceste base să dati informații și în sus.

Să nu dați credință lingviștorilor și acelora, cari numai prin insinuări tendențioase și false sunt în stare să-și valideze neînsemnată lor persoană și să-și creă esistență pe contul loialității altora.

Cu un cuvânt să fiți ca un adevărat părinte al municipiului, în cărui frunte vă așezați grăția Maiestății Sale.

Astfel credem noi, că Vă pricepeți și înșি-vechiemarea.

Pe acest teren apoi și pe noi, și pe întregul popor al acestui comitat îl veți afla în jurul Ilustrației Voastre, iar nu în opoziție.

Ca pe atare Vă binevenită și Vă dorim din inimă, ca cu concursul tuturor să Vă puteți căștiiga adeverate merite pentru Tron și patrie, și să meritați binecuvântările poporului!

Să trăiți!

Vor fi și de aceia, căror li se va părea prea greu limbagiul oratorului, cel puțin în parte. Sinceritatea în situații grele e grea și chiar superăcioasă. Însă ea este alifie, care vindecă, când lingvișirea este miere, care alină momentan durerea ranei, ce se lățește mai tare sub alinarea momentană, și se alimentează, ca să se bobotească mai târdi și mai tare și să doară și mai amar.

Dorim, ca alifia să-și aibă efectul său, nu numai în sfera mărginită a comitatului, ci să afle resunet departe până la hotarele ţărei și să pătrundă vindecând în părțile, de unde aşteptăm îndreptarea, curarea relelor.

Revista politică.

Sibiu, în 23 Septembrie

Sâmbătă s'a început în dieta Ungariei (casa deputaților) desbaterea asupra unei rezoluții proiectate de ministrul president Tisza în privința insignelor din Croația. Desbaterea a deschis-o deputatul, Helfy. Dificultatea problemei sale, dice oratorul, se potențiază prin împregiurarea, că aici se tratează de evenimente, despre care casă încă n'a ajuns a le cunoașce *ex offo* și cu toate aceste se cere indemnitate pentru procederea guvernului din trecut. Oratorul nu poate dispensa pe guvernul actual, nici de responsabilitatea, că n'a mai acum, după atâții ani, să a decis a aplica lângă insignele statului unguresc și limba statului. Dacă momentul spre aceasta a fost bine ales, este altă întrebare. Dar că aceasta s'a întemplat noaptea pe ascuns este o vătămare de demnitatea națiunii. Oratorul înaintează față cu proiectul de rezoluție al ministrului president contra proiectul următoriu; 1. Desaprobată hotărîță față cu procederea guvernului. 2. Susținerea inscripției ungaro-croate sub insignele comune, conform pactului. 3. Fiindcă insignele au fost numai un pretext pentru turbărari, să se urzeze revisiunea pactului constituțional. În decursul discursului său Helfy cere, ca guvernul să fie dat în judecată și adecă pentru că n'a luat numai decât măsurile de lipsă pentru suprimarea turburărilor din Croația, ci a tăndalit cu negocieri pe Viena și în urmă vine ministru acum să ceară dela dietă sancționarea actelor rușinoase dela Agram. Deputatul

FOITA.

Cristian Waldo

sau
CAILE NOROCULUI.

Roman de George Sand.

(Tradus din franceză de E. B.)

(Urmare).

— Tu nu ești acela, de care am visat, sau și-ai uitat limba nascerei tale. Lăsați-mă amândoi, tu și umbra ta; eu n'am să mai vorbesc; eu am jurat, să nu spui ceea, ce scu.

— Ai răbdare, disse dannemanul către Cristian. La început ea este totdeauna așa. Roagă-te cu blănă și ea îți va spune viitorul.

Cristian înnoi rugarea sa și prorocea răspunse și în sfârșit, tot acoperindu-și încă ochii cu mâinile sale palide, într-un stil poetic, ce părea învețat de rost;

— Înghiętorul urlă pe câmpii, catenele sale se rump; el se pricepită... El precipită către răsărit, prin vâile pline de otrăvi, de torfă și de mocirlă.

— Va se dică, că ne va scăpa? disse dannemanul, care asculta cu evlavie cuvintele surorei sale.

— Eu văd, replică aceasta, eu văd mereu, prin torenti puturoși, pe călătorii de jurămînt și pe ucigașii! Înțelegeți voi aceasta? Sciți voi, ce vreau să dic?

— Ba, eu nu înțeleg nimică, răspunse Cristian, care recunoște refrenul cântecelor vechi scandinate

a lui Voluspa; el credea a recunoaște și glasul din bolovanii dela Stollborg.

— Nu o intrerupe, disse dannemanul. Vorbesc numai Karino; te ascultăm.

— Eu am vădut, cum sclipea focul în sala bogatului, replica ea; dară înaintea ușei era moartea.

— Pentru junele acesta dici tu aceasta? întrebă dannemanul pe soru-sa.

Ea continuă, ca și când n'ar fi audiat întrebarea.

— Într-o din dile, pe câmp, eu am dat hainele mele la doi oameni din pădure; după ce erau îmbrăcați, erau ca doi eroi: omul gol este fricos.

A! vezi! esclamă Boetsoi privind spre Cristian cu aer de triumf naiv; vezi, ea vorbesce cu minte:

— Așa credi?

— Da, așa cred. Ea îți recomandă a te îmbrăca și arma bine.

— Sfat bun, de bună seamă; dară aceasta este totul?

— Ascultă, ascultă, ea are să mai vorbească, disse dannemanul.

— Și proroceaza replică:

— Nebunul crede, că va trăi în veci, dacă fugă de luptă; dară însuși bătrânețele nu-i vor da pace: sulița sa fi o va da. Înțelegeți? Sciți ce vreau să dic?

— Da, da, Karino! esclamă dannemanul mulțumit. Tu ai vorbit și acum poti adormi iară; copii te vor pădi și n'ai să măi fi tulburată.

— Lăsați-mă dară, disse Karina; acum, vala recade în noapte,

Ea fișă ascunsă față în învelitură și trupul ei părea, că se adâncesc și dispără în salteaua sa din pene de puf, un dar prețios, ce îl făcuse dannemanul, plin de venerație pentru dinsa.

Bătrâna femeie, a cărei somn resistase sgomotului prânzului și conversației, par că se trudea să-și aduna gândurile. Ea întinse mâna și dannemanul puse mâna lui Cristian întrânsa; dară ea și-o retrase îndată cu un fel de spaimă, dicând în limba svedică:

— O! Doamne! ce-e? Dta ești, domnule baron? Eartă, că nu mă scol. Eu atâta m'am ostenit în biata viață mea!

— Te înșeli, dragă mea, răspunse Cristian, Dta nu mă cunoști: eu nu sunt baronul.

Dannemanul vorbi cu soru-sa pe semne în aceeași înțeles, căci ea replică în limba svedică:

— Eu scu bine, că dta mă înșeli; marele iarl este aici! Ce face el aici! Ce face el la noi? Nu vrea el, să lase pe aceea să doarmă, care a veghiat atâta.

— Nu băga în seamă, ce dice, replică dannemanul, adresându-se către Cristian; spiritul ei a adormit și continuă visul. Îndată are să vorbească cu minte. Si el adăogi pentru sorusa:

— Ei, Karino, uită-te la junele acesta și spune-i, dacă are să vie cu mine, să vénăm răutăcioul

Tăranul dalecarlian așa numește ursul, a cărui nume nu-l rostesc bucuros. Karina își ascunse ochii și vorbi violu cu fratele său.

Szilágyi se mărginesce pe lângă combaterea și lăpădarea proiectului de rezoluție venit din partea ministrului president Tisza, ministrul și contele Szapáry, ministrul de finanțe apără proiectul. Acest din urmă a dovedit cu acte, dice „N. fr. Presse“, că insignii cu inscripții în două limbi a suferit guvernul Croației dela 1880 încoace. Szapáry încheie că cu Croația au a se complana alte cestiuni cu mult mai momentoase, și la acesta este gata a intinde mâna. Desbaterea s'a continuat astăzi.

„N. fr. Presse“ în numărul de Duminecă dimineață publică un articol semnificativ privitor la afacerea ungaro-croată. Articolul dice, că din momentul, de când au fost cunoscute declarațiunile d-lui Tisza din clubul partidei libere, n'a mai putut fi nici o îndoială că pacea cu croații este făcută. După ce articolul tacsează atât procedura lui Tisza, ca și a opozitieiungurești de tactică rea, care oferă separatiștilor croați mănușchiul binevenit pentru atacuri nouă, continuă: Croații, aceasta e clar, au câștigat în parte-le pe dl Tisza. Dacă însă și Tisza a câștigat pe croații, este mai puțin pozitiv. Firescu, ministrul presidențial unguresc, dice, că acum s'a sfârșit și răbdarea lui. Dacă s'ar vedea că cestiunea insignierilor n'a fost cauză, ci numai preteză, atunci statul unguresc ar validata autoritatea sa cu toată ponderanță. Această „atunci“ a fost însă fatală pentru multe guverne. Si pentru ce atunci? Nu va fi alegarea spre împăcare și atunci scopul înalt il laudă pe Tisza astăzi? Alegarea spre împăcare este virtute, durere însă nu principiu; sunt puncte în contrastele intereselor, în care sau trebuie să resignăm la preferența împăcării sau la interes. Si cine garantează dlui Tisza, că în casul concret puterea va mai fi în mâinile sale spre a validata autoritatea statului unguresc? Pacea ce a făcut el cu croații, este pace putredă. Si pentru că să vorbim adevărul, observatorul nepreocupat i se obtrude părerea, că dl Tisza n'ar fi făcut pacea aceasta, dacă ar mai fi fost acel puternic și acel dispunător Tisza, cum s'a arătat el de atâta ori în cestiuni de politică internă ungurească. Acest Tisza ar fi dictat croaților pacea în loc, ca să suferă și o impune. Descoperind însă la bărbatul de stat unguresc cu multe experiențe, o virtute de tot nouă, alegarea spre împăcare, ni se pare că am descoperit dovada, că el — din necesitate a creat o virtute.

Înainte de desbaterea asupra proiectului de rezoluție mai sus amintit s'a presentat casei deputaților un comunicat din partea ministrului presidențial, din care se vede, că delegațiunile sunt convocate pe 23 Octombrie n. Între altele deputatul Irányi s'a motivat propunerea, conform cărei guvernul să fie însărcinat a cercetă după causele, care au silit pe ciangăi, după repatriare, a se întoarce de unde au venit.

În impregiurările de astăzi, credem că nu este de prisos să înregistram un eveniment, care s'ar părea neînsemnat. „K. K.“ anunță că „părțile transilvane au și fi reprezentate, cu ocazia festivităților dela Seghedin (venirea împăratului) în mod istoric și prea interesant.“ Foia clujană spune mai departe, că urmașii acelor deputați, cari la 1772 au subscris sanctiunea pragmatică, au să se prezinte la Seghedin într-o deputație. Conducătorul deputației va fi baronul Carol Apăr. Aceștia vor cu ocazia aceasta să înfințeze și o

Vorbesc în limba svedică, căci o scii, și dice Cristian, care dorea să înțelege procedeul procesei. Te rog, buna mea maică, spune-mi, ce am să fac.

Proceasa închise ochii cu un fel de furie și dice;

— Sper, că ești mulțumit, dice el către Cristian, luând o funie lungă dintr-un unghiu al odăiei, prorocirea este bună!

— Foarte bună, respunse Cristian. De astă dată am înțeles și eu. Oamenilor cu minte nu le folosesc nimic să se ascunde, mai sigur este să mădrepă în față inimicului. Dar să se plecă scumpe găzde! Da, ce vreau să fac cu funia aceasta!

— Dă-mi brațul tău, răspunse danemanul.

— Și el înfășură funia cu mare îngrijire impregiurul brațului stâng a lui Cristian.

— Astă trebuie să o facem în hazul răutăcișului, dice el; de cumva îți va apuca brațul acesta cu ghiarele, tu ai să i-ai spinge burta cu ferul acesta: dară eu am să-i mai spui pe drum, ce ai să facut. Acuma ești gata, să plecăm.

— Ei bine, esclamau oficerii, cari așteptaseră pe Cristian în tindă, o să avem noroc?

— Încă pentru mine, dice Cristian, parcă suntem invulnerabil; dară, încă pentru urs, mă tem că el nu va avea atâtă noroc ca mine. Proceasa a disă, că el va fugi spre răsărit.

— Ba nu, replică danemanul, a cărui aer serios și încrezut impuse tăcere tuturor glumelelor; s'a disă

fundațiune pentru ajutarea fetelor, care s'a născut în același timp, în care s'a născut Elisabeta.

Polonii din Galicia se ocupă cu ideea de a crea un corp de miliții naționale polone, care în timp de resboiu să facă o parte constitutivă din armată.

Purtarea necuvînicioasă a publicului parisian, când cu sosirea regelui Spaniei la Paris, a avut drept consecință demisionarea ministrului de resboiu francez. Aceasta și arestarea lui Antoine, cetățean din Metz, despre care se dice că ar fi compromis lucruri de trădare de patria, a făcut turburare în presa franceză. Organul radicalului Rochefort, în neliniștea sa cere ca represalie alungarea tuturor nemților din Franța. La acestea „Național Ztg“ din Berlin reflecteză, că alungarea nemților n'a adus Germaniei nici în 1870 nici o pagubă și Franței nici un folos. O mulțime de lucrători și comercianți harnici au venit în Germania, de atunci încoace industria franceză este în decadentă. Influența ce exercită alungarea germanilor din stabilimentele franceze, se simte favorabil pentru esportul german. Francezii, prin sumuțările asupra germanilor precum și asupra lui Alfonso fac treburi „pour le roi de Prusse“.

Regele Serbiei a adunat Vineri pe toți ofițerii din garnizoana capitalei serbești într-o conferință. A cuaclat pe radicali de elemente revoluționare, în contra căror trebuie păsat energetic în interesul statului și al dinastiei. Regele a exprimat speranța că ofițerii în dilele acestea grele vor fi supuși. După un discurs de un pătrariu de oară regele a părăsit pe ofițerii, cari n'au dis un cuvânt.

Călătoria dlui Brătianu.

Cetim în „Times“ dela 28 Septembrie:

Visita dlui Brătianu în capitala Austriei, urmând de aproape pe aceia a regelui României; primirea sa de către împăratul, precum și lungile sale întrevederi cu comitele Kalnoky, au atras neapărat atenția tuturor. Corespondentele noastre din Viena ne spune, că după opinionea celor mai bine informați, în aceste întrevederi n'a fost vorba despre o alianță regulată între cele două state și mai puțin încă despre o aderare formală a nouului regat la alianța austro-italo-germană; negocierile însă au avut în vedere un însemnat scop politic.

Amândouă guvernele doresc să stabilească între dinușele relații amicale în locul actualelor bănueli și neînțelegeri și primul ministru român s'a dus să discute cestiunea în persoană cu ministru de afaceri străine al Austro-Ungariei.

Toate aceste lucruri ne par probabil. E în totdeauna periculos pentru un stat mic să se lege cu nisice state pre mari; prin aceasta el perde controlul propriu sale politice și este în pericol de a fi atras în nisice aventuri, cari pot să-i aducă puține folosuri, dar cari pot să-i compromită înțreg viitorul.

Esperiența, pe care România a făcut-o de curând și va servi de lecție în această privință.

În același timp, România are cele mai bune motive pentru a căuta să stabilească relații amicale cu Austro-Ungaria. Cu toate protestele sale și cu tot refusul ei de a lăsa parte la conferința din Londra, a văzut că s'a regulat cestiunea Dunării și nu poate spera că se va împotrivi mult timp otăririlor întregei Europe. Se înțelege, prin urmare, că atât Regele Carol I. cât și dl dl Brătianu doresc să se înțeleagă cu Austria în această privință.

— Vorbesc în limba svedică, căci o scii, și dice Cristian, care dorea să înțelege procedeul procesei. Te rog, buna mea maică, spune-mi, ce am să fac.

— Înainte de a însori pe Cristian la vînătoare, noi ne reîntoarcem pentru vre-o căteva momente din castelul Waldemora, de unde plecase baronul împreună cu toți bărbații întregi din societate și cu două săi trei sute de mănători, îndată după resăritul soarelui.

Tinta, spre care se îndrepta goana aceasta domnească nu era aşa sus în munți, ca căsuța danemanelui. Si doamnele putură merge acolo, unele hotărîte a vedea că se poate de aproape vînătoare de urs, altele mai puțin curajoase, se mulțămiră a merge până la marginea pădurilor. Între cele dintănu era Olga, jalusă să arete baronului, că ea se interesează de vitejile sale; între cele din urmă, era Margareta, care puțin se îngrijea de vitejile baronului și domnișoara Martina Akerstrom făcea parochul local și incredințata locotenentului Osburn; o persoană esențială, cam prea roșie la față însă plăcută, afectuoasă și sinceră: Margareta se imprietenise cu deneșa mai bucuros decât cu ori și cine alta. Spunem în treacăt, că parochul Mikelson, despre care era vorba în istoria baronesei Hilda, era mort de mult, după ce se certase în mod nesocotit precum se dicea, cu baronul Olaus. Succesorul său era un bărbat foarte cinstit, și deși denumit de domnul castelului, care avea și drepturi feudale el arăta multă vrednicie și independență în relațiunile sale cu omul de zăpadă. Baronul poate a înțeles,

România mai are și un alt motiv mai puternic pentru acțiunea ei de față. Insurecția din Bosnia și din Erțegovina a făcut acum cățiva ani pe Rusia să apără ca o apărătoare a slavilor oprimiți în contra Turciei. România nu a dorit să ia parte la luptă, dar fiind că nici o putere nu a dorit să-i garanteze neutralitatea, ea a fost silită de a sări în ajutorul Rusiei și a lăsat la un resboiu costisitor, din care nu a tras decât puține folosuri. Acum o frâmentare analoga a început să se manifeste în peninsula balcanică și nu e de mirare dacă guvernul din București temește de o reînoire a agitațiunilor panslavistice și de nesecă complicări europene, să dorească să capete sprințul Austro-Ungariei pentru a se opune la trecerea voluntarilor ruși sau a unei armate rusești pe teritoriul ei.

România este legată prin drumuri de fer cu Ungaria și cu Galicia; Austria ar putea prin urmare să ocupe îndată regatul la casă de trebuință. Dar de această nu va fi nevoie. Nici o armată rusească nu va îndrăsnii să treacă prin România când va săcăsească a menință de o armată austriacă în flanc. O bună înțelegere deci cu Austria poate proteja România de o presiune din afară în casă de răscoală. Prin această sărăcă impune pacea populațiunilor din peninsula balcanică. Când ele vor săcăsească drumul pe uscat este închis unei armate rusești, nu vor mai căuta să atragă din nou pe Rusia într-un resboiu cu Turcia. O înțelegere deci între Viena și București va contribui în mare grad la menținerea linisiei în Europa orientală de Sud.

Însemnatatea capitală a alianței României cu Austro-Ungaria sau cu Rusia, reiese din poziția geografică a regatului. Dar ea are o mare valoare și din alt punct de vedere. În Transilvania, Nord-Vestul Ungariei și Basarabia se află trei sau patru milioane de Români. Prin urmare, în casul când Rusia sau Austria ar fi în poziția în care comitele Cavur și Napoleon III-lea a găsit în 1858 — adeca în căutarea unui preteză de resboiu — România ar putea oferi preteză dorit. Un stat, care poate pricinu asemenea greutăți nu poate să treacă cu vederea, mai cu seamă dacă considerăm că mijloacele sale de atac nu sunt de desprețuit. Bravura armatei sale s'a dovedit la Plevna, unde a scăpat pe Tar dintr-o poziție din cele mai compromisătoare. Si faptul că România a susținut toate cheltuielile resboiuului fără să mări datoria publică, dovedește o mare putere financiară.

(Va urma.)

Corespondențe particulare ale „Telegrafului Roman“.

Abrud, 18 Septembrie 1883. Onorată Redacție! Însemnatatea cea mare a asociațiunilor e deja recunoscută, ceea ce individului îi este cu neputință a realisa, și este cu putință asociațiunilor.

Odată recunoscută însemnatatea cea mare a asociațiunilor e datorință individelor a se asocia în tot felul de reuniuni, ca în modul acesta să se ajuță scopul, ce vreau al urmări și dacă alte popoare, cari stau cu mult mai înainte de că noi, atât în ce privește știință, că și material se asociază, se întrunesc în reuniuni, atunci cu atât mai de lipsă ne sunt nouă asociațiunile.

Dar, cu o satisfacție, cu o mulțamire, cu o bucurie putem să dică, că am început și noi a imbrățișa idea asociațiilor și vedem că pre di ce merge cuprinde un teren mai mare.

Nu e vorba! Ne aflăm și trăim în impregiurări critice, incă că noi nouă nu ne vom ajuta, ar însemna, că am renunțat de a mai trăi ca popor, scut lucru fiind, că un popor înțocmai ca un in-

că este mai bine a rămână în relații bune cu un bărbat de frunte decât a fi nevoit să crucea realele pasiuni a unui amic periculos. El îl cinstea și parochul pledă adeseori pe lângă dinșul cauza celui slab și sărac, fără să-l irita prin fracheță sa.

Ei mergeau cu toții în destulă linisie la vînătoarea baronului. Nimenea nu aștepta să dea urși într-o regiune așa aproape de castel, mai cu seamă, după mai multe dile de sgomot și festivități. Ursul e neîncredut și posomorit de felul său. El nu iubește nici sunetele orchestrei nici focurile artificiale și totuși oaspeții își șopteau în ureche, că decumva să se întâlnească pe vîrful său, nu poate să decât un urs imblănđit jucător bun, care ar veni de sine să dea domnului castelului ghiara. Timpul era minunat, căile pădurilor foarte practicabile, incă și oaspeții mai în vîrstă merseră ca la o promenadă bucurioși în trăsurile lor până la un pavilion terănesc foarte confortabil, unde aveau să dejeune și să prânzăesc la casă, când vor să ucișă vînătorii urși și iepuri.

Îndată ce castelul era aproape de desert, Iohann după ce îndepărtaște sub diverse preteză pe servitorii, de cari nu era sigur, procese la funcțiunile înquisitorului, cu care se lăuda atâtă și scrise cu punctualitate, oară de oară, darea sa de seamă a dilei:

„Nouă oare. — Italianul sbiră de foame și de sete. Il fac să tacă; nu este greu.

„Nimenea în Stollborg decât Sténon, avocatul și micul său lacheu. De Ulf, betivul, nici nu vorbesc. Cristian Waldo a dispărut, decumva nu a fi

Nr. 197

[544] 1-3

CONCURS.

Spre intregirea stațiunilor învățătoresci în următoarele comune din protopresbiteratul Orăștiei se scrie concurs cu termin până la 15 Octombrie st. v.

1. Vinerea salariu 300 fl. cuartir și lemne de foc.

2. Orășcioara de sus salariu 300 fl. cuartir și lemne de foc.

3. Balomiri salariu anual 200 fl. cuartir și lemne de foc.

4. Acmar salariu 150 fl. cuartir și lemne de foc.

Cererile concursuale instruite conform prescriselor din vigoare a se adresa la oficiul protopresbiteral.

Orăștie 20 Septembrie 1883.

În conțelegeră cu comitetul parochial concernintă.

Oficiul protopresbiteral gr. or.

Nr. 168

[545] 1-3

CONCURS.

Spre ocuparea postului învățătoresc la scoala gr. or. din Săcădate, protopresbiteratul Avrigului, se scrie concurs până în 15 Octombrie c. st. v.

Emolumentele sunt:

1. 151 fl. în rate anticipative trimestriale.

2. Folosirea grădinei jumătate de lângă scoală, a cărei venit anual e 10 fl.

3. Cuartir în edificiul scoalei.

Dela concurenți să cere se fie absolvat 4 clase gimnasiale și pedagogia și să fie versat în tipiș și cântăriile bisericești.

Cererile instruite conform prescriselor legilor din vigoare sunt a se asterna la subscrisul oficiului protopresbiteral.

Avrig 29 August 1883.

În conțelegeră cu comitetul parochial.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Avrigului.

Nr. 331 Scol.

[533] 2-3

CONCURS.

Spre ocuparea stațiunilor învățătoresci la scoalele confesionale gr. or. din comunele mai jos numite se scrie concurs cu terminul până în 29 Septembrie a. c. st. v.

1. Costeni cu salariu anual de 120 fl. v. a. cuartir în edificiul scoalei și 3 stângini de lemne, din cari se va încălzi și scoala.

2. Dobriciș însoțită cu Dobriciș înasul cu salariu anual de 150 fl. v. a. din cari 100 fl. v. a. va solvi Dobriciș și 50 fl. v. a. Dobriciș înasul.

3. Stoiceni au salariu anual de 120 fl. v. a. cuartir și lemne trebuințioase.

4. Incu cu salariu anual de 150 fl. v. a. cuartir și lemnele trebuințioase.

5. Borcut cu salariu anual de 150 fl. v. a. cuartir și lemnele trebuințioase.

6. Mașca cu salariu anual de 100 fl. v. a. cuartir și lemnele trebuințioase.

7. Peteritea cu salariu anual de 120 fl. v. a. cuartir și lemnele trebuințioase.

8. Văleni cu salariu anual de 130 fl. v. a. cuartir și lemnele trebuințioase.

9. Suciu de Jos cu salariu anual de 100 fl. v. a. cuartir și lemnele trebuințioase.

Concurenții au așa și asternere cererile lor instruite conform prescriselor legii, la subscrisul oficiului protopresbiteral până la terminul indicat, prin posta ultimă Magyar-Lápos.

Cupșeni în 9 Septembrie 1883.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Solnocului.

Samuil Cupșa m. p.,
protopresbiter.

Nr. 225.

[336] 2-3

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunii învățătoresci din comuna bisericășă gr. orientală din Petroșeni, în protopresbiteral Hațegului, se deschide prin aceasta concurs cu terminul până la 15 Octombrie a. c.

Emolumentele sunt:

Salariu anual 200 fl. cuartir și lemne de foc.

Cererile concursuale instruite conform legilor din vigoare sunt a se asterna la subscrisul până la terminul sus amintit. Se vor prefera acei concurenți, care pe lângă cunoștințele de scoala vor mai avea și praca în tipiul bisericei.

Hățeg la 15 Septembrie 1883.
În conțelegeră cu comitetul parochial

Ioan Raț m. p.,
protopresbiter.

Nr. 157.

[537] 2-3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea postului vacant de protopresbiter în tractul Dobrei se publică prin aceasta concurs pe baza „statutului organic” §. 63 combinat cu §. 23 punct 5 și a instrucțiunii votate de sinodul arhiepiscopal la 13/25 Aprile 1877, Numele 191 §. 7.

Fiitorul protopresbiter ca atare va fi totodată și paroch în locul central al tractului, anume în opilul Dobrogei, dar numai după devenirea acestia în vacanță fiind de prezent ocupată.

Emolumentele impreunate cu acest post protopresbiteral sunt: a) venitele ordinari protopresbiterale, care stau din ajutorul de stat și din taxe, ce incurg pentru ședile de cununie, pentru vizitarea comunelor tractuale, pentru procesele divorțiale și pentru alte speciale funcții protopresbiterale, b) venitele ordinari ale parochiei de clasa I și după devenirea ei în vacanță.

La postul acesta pot concurge bărbați apti și binemeritați pe terenul bisericesc și scolar, în special aceia: care după o pregătire cel puțin de 8 clase gimnasiale sau reale cu testimoniu de maturitate au terminat studiile teologice la vre-unul din institutele metropoliei noastre, și au susținut cu succes bun examenul riguros de cuaificări; sau care după pregătirea indicată mai sus au terminat studiile teologice la vre-un institut ortodox afară de metropolia noastră, dar apoi au depus examenul de cuaificări înaintea comisiunii examinatoare a consistoriului archiepiscopal.

Pot însă concurge și fără testiuni de cuaificări profesorii de teologie și preoții chirtoniți înainte de introducerea esamenelor de cuaificări, dacă în celealte au cuaificării prescrise de mai sus.

În mod excepțional mai pot concurge și fără prescrisa cuaificării gimnasiale acei administratori protopresbiterali, care din privire la aplicabilitatea lor, la zelul și acuratețea manifestată în administrarea protopresbiteralului, vor avea dela consistoriul archiepiscopal (plenar) specială îndrepătire la acest concurs.

Cei ce voiesc a concurge la acest post, au așa și asternere suplicele de concurs la Veneratul Consistoriu archiepiscopal în Sibiu în restimp de 30 de zile dela prima publicare a acestui concurs în foaia „Telegraful Român” alăturând căte o tabelă de cuaificări, care să conțină date exacte și speciale în următoarele rubrici: numele, caracterul (rangul bisericesc) și locuința concurențului, anii etății, (anul, luna și ziua nașterii); studiile pregătitoare afară de

cele teologice (anul, locul și categoria acelora, examen de maturitate, doctorat și altele); studiile pregătitoare teologice (anul, locul acelora și examenul de cuaificări); serviciile de până acum pe terenul bisericesc (timpul locul și categoria acelora); în fine cunoștința limbilor și alte reflexiuni. Datele din această tabelă sunt de a se întări cu documente, cari să se includă în original, precum: carte de botez, testimonii scolare și de maturitate, testimonii teologice și de cuaificări, atestate de servicii bisericești și eventualmente toate altfel de recomandări.

Dobra la 29 August 1883.

Comitetul protopresbiteral al tractului Dobrei.

Ioan Papiu m. p., Romul de Crainic m. p.,
pres. comit. protop. notar.

Nr. 318.

[538] 2-3

CONCURS.

Pentru intregirea vacantei parohiei de clasa a III-a din comuna Lupu, protopresbiteral Mercurii, aproape de Blaj, se scrie concurs cu terminul de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

a) Folosința a 3 jugere de pămînt arătoriu și un juger și jumătate feneț, lângă care se vor mai cumpăra alte 5 jugere din banii bisericii, însă numai în decurs de 3 ani.

b) Dela 45 de familii căte 20 de litri cuceruz sfârmit, din care a treia parte este a cantorilor.

c) Dela 45 de familii căte una din lucru, din cari a treia parte asemenea se dă cantorilor.

d) Venitele stolare regulate.

Toate acestea la olaltă dau calculat în bani un venit de 256 fl. v. a.

În fine se observă, că de prezent nu este casă parochială corespondătoare, dar poporul s'a obligat a o edifica după ocuparea parochiei.

Doritorii de a ocupa parochia susnumită au așa și adresa cererile lor instruite în conformitate cu legile existente până la terminul sus indicat oficiului protopresbiteral al tractului Mercurii în Mercurea.

Dela oficiul protopresbiteral al tractului Mercurii.

Mercurea la 25 August 1883.

Ioan Droc m. p.,
adm. prot.

Nr. 317.

[539] 2-3

CONCURS.

Pentru intregirea vacantei parohiei de clasa a III-a din comuna Broșteni, protopresbiteral Mercurii, se scrie concurs cu terminul de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

a) Folosirea a 11 jugere și 528° pămînt parte tănăț parte pămînt arătoriu.

b) Dela 50 de familii căte 20 litri cuceruz sfârmit.

c) Dela 50 familii căte o din lucru.

d) Venitele stolare regulate.

Toate venitele la olaltă dau o sumă de 313 fl. v. a.

În fine se observă, că de prezent nu este casă parochială, dar poporul s'a obligat a o edifica după ocuparea parochiei.

Doritorii de a ocupa parochia susnumită au așa și adresa cererile lor instruite în conformitate cu legile existente până la terminul sus indicat oficiului protopresbiteral al tractului Mercurii în Mercurea.

Mercurea la 15 Septembrie 1883.

Dela oficiul protopresbiteral al tractului Mercurii.

În conțelegeră cu comitetul parochial.

Ioan Droc m. p.,
adm. ppresc.

Nr. 190

[540] 2-3

CONCURS.

Se publică în înțelesul laudei ordinării consistoriale din 4 August 1883. Nr. 2346. B. pentru stațiunea de capelan lângă de tot neputinciosul și bătrânul Ioan Brenduș în (Erdő sz. György) Sangiorgiu montan, parohie de a treia clasă, protopresbiteral Mureș-Oșorheiului cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Roman”.

Emolumente:

a) Casă de locuit, grăjd, sură, grădină de legumi.

b) Venitele stolare jumătate, care computate în bani fac 200 fl.

c) Se poftesc ca fiitorul capelan până va fi în viață parochul bătrân să poarte și oficiul de invățător pe lângă plata de 100 fl.

d) Se poftesc ca concurențele să aibă ceva cunoștință de limba maghiară.

Concurențele instruindu-si concursul în înțelesul legilor va avea înainte de espirarea terminului a și'l ascără oficiului protopresbiteral gr. or. în Mureș-Oșorhei.

M. Oșorhei, 10 Septembrie 1883.
Cu impreună înțelegeră respectivul comitet parochial:

Parteniu Trombităș de Betlen m. p.,
protopresbiter.

Nr. 304. 1883 [535] 3-3

CONCURS.

Pentru ocuparea vacantei parohiei de clasa III Buru, protopresbiteral Lupșei, în sensul înaltării rezoluției consistoriale din 20 Septembrie 1882 Nr. 2968 B. se scrie concurs cu terminul până în 20 Octombrie 1883 v.

Emolumentele sunt:

a) Portiunea canonica de 1126° arător, 1 jug. 1433° de cuceruz, 300° feneț și folosirea cimitierului,

b) 46 ferde cuceruz sfârmit,

c) 70 zile de lucru,

d) lemnele de foc trebuințioase și e) venitele stolare.

Se observă, că venitele preoțesci se vor îmbunătăți astăndău se pămînturi de cumpărat în valoare de circa 300 fl. reparându-se și casele parochiale.

Doritorii de a competă la acest post să și astearnă petițiunile lor instruite în sensul „Statut org.” și a Reg. pentru parohii la acest oficiu pân